Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0421U102083

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-05-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Горобець Світлана Іванівна

2. Horobets Svitlana Ivanivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 13.00.02

Назва наукової спеціальності: Теорія і методика навчання (з галузей знань)

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 06-05-2021

Спеціальність за освітою: Українська мова і література

Місце роботи здобувача: Київський університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 02136554

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, буд. 18/2, м. Київ, 04053, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.133.05

Повне найменування юридичної особи: Київський університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 02136554

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, буд. 18/2, м. Київ, 04053, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 02136554

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, буд. 18/2, м. Київ, 04053, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 14.35.09

Тема дисертації:

1. Методика формування риторичної компетентності майбутніх учителів української мови і літератури у процесі вивчення мовознавчих дисциплін

2. The methodology towards the formation of rhetorical competence of future teachers of Ukrainian language and literature in the process of studying linguistic disciplines

Реферат/анотація:

1. Дисертаційна робота присвячена дослідженню проблеми формування риторичної компетентності майбутніх учителів української мови і літератури у процесі вивчення мовознавчих дисциплін. У дисертації з'ясовано провідні дефініції дослідження «риторика», «риторична діяльність», «риторична культура», «риторичне середовище», уточнено зміст поняття «риторична компетентність майбутнього вчителя української мови і літератури», яке у роботі потлумачено як динамічне особистісне утворення, що поєднує в собі обсяг риторичних знань, способи критичного та творчого мислення, особистісних цінностей, навичок красномовства, риторичних умінь, комунікативного досвіду, інших особистих якостей, що визначають здатність майбутнього вчителя української мови і літератури успішно провадити професійну діяльність, спрямовану на формування знань, умінь і навичок, розвиток інтелектуальних і творчих здібностей, емоційно-вольових та морально-етичних якостей здобувачів освіти. У складі риторичної компетентності

виокремлено компоненти та розроблено критерії сформованості риторичної компетентності з відповідними показниками: гносеологічний (обізнаність про сутність риторичної компетентності; знання мовних, мовленнєвих, риторичних засобів; знання особливостей застосування риторичної компетентності у майбутній педагогічній діяльності); діяльнісно-корекційний (уміння демонструвати риторичні здібності; уміння переконувати, впливати на інших; здатність використовувати невербальні засоби; спроможність конструктивно вирішувати риторичні ситуації; вміння здійснювати самоконтроль у спілкуванні; уміння висловлювати і корегувати власні думки; здатність до ефективного спілкування; комунікативні вміння в процесі моделювання практико-орієнтованих мовленнєвих ситуацій; здатність до текстотворення й аналізу тесту); мотиваційно-ціннісний (потреба в риторичному вдосконаленні; усвідомлення необхідності розвивати риторичну компетентність; розуміння потреб і емоцій оточуючих). Критерії репрезентовано системою відповідних показників, які віддзеркалюють конкретну ознаку досліджуваного об'єкта – рівні сформованості риторичної компетентності майбутніх вчителів української мови і літератури: високий, достатній, середній, елементарний. У дослідженні вперше розроблено методику формування риторичної компетентності майбутніх учителів української мови і літератури з урахуванням компетентнісного, комунікативно-діяльнісного, дослідницького, текстоцентричного підходів; доведено доцільність реалізації методів, прийомів, видів і форм роботи, спрямованих на формування риторичної компетентності; запропоновано систему вправ і завдань для формування риторичної компетентності майбутніх вчителів-словесників, підтверджено ефективність експериментального навчання. Подальшого розвитку набули лінгводидактичні умови формування риторичної компетентності вчителів-словесників у закладах вищої освіти. Ключові слова: методика формування риторичної компетентності майбутніх учителів української мови і літератури, риторика, риторична діяльність, риторична культура, риторична компетентність.

2. The dissertation work is devoted to the research concerning the problem to form the rhetorical competence among the future teachers of the Ukrainian language and literature in the process of studying the linguistic disciplines. In the thesis the following leading research definitions "rhetoric", "rhetorical activity", "rhetorical culture" are defined, the content of the concept "rhetorical competence of the future teacher of Ukrainian language and literature" is clarified, which is interpreted in the work as a dynamic personal education that combines the volume of rhetorical knowledge, ways of critical and creative thinking, a set of worldviews, personal values, eloquence skills, rhetorical skills, other personal qualities that determine the ability of future teachers of Ukrainian language and literature to successfully carry out professional activities aimed at the formation of knowledge, skills and abilities, development of intellectual and creative abilities, emotional-will and moral-ethical qualities of education applicants. The components of rhetorical competence are identified and the criteria of rhetorical competence formation with the corresponding indicators are developed: gnoseological (awareness of the essence of rhetorical competence; knowledge of language, speech, rhetorical means; understanding of the features concerning the application of rhetorical competence in future pedagogical activities); activity-corrective (ability to demonstrate rhetorical abilities; ability to persuade, influence others; the ability to use non-verbal means; ability to solve rhetorical situations in a constructive way; the ability to exercise self-control in communication; the ability to express and correct one' thoughts; the ability to communicate effectively; communicative skills in the process of the simulation of practice-oriented speech situations; the ability to textualization and test analysis); motivational-valuable (the need for rhetorical improvement; awareness of the need to develop rhetorical competence; understanding the needs and emotions of others). The criteria are represented by a system of appropriate indicators that reflect a specific feature of the researched object - the levels of rhetorical competence formation of future teachers of the Ukrainian language and literature: high, sufficient, average and elementary. The study is the first to develop a methodology of forming the rhetorical competence within the framework of the competence, communicative-activitistic, investigative, text-centered approaches for future teachers of the Ukrainian language and literature; it also proves the appropriateness of implementing methods, techniques, types and forms of work aimed at forming rhetorical competence; a system of exercises and tasks for the formation of rhetorical competence of future literary teachers is proposed, the effectiveness of experimental training is confirmed. The linguodidactic conditions for the formation of rhetorical

competence of teacher-verbalists in institutions of higher education have been further developed. Keywords: methods of forming the rhetorical competence of future teachers of the Ukrainian language and literature, rhetoric, rhetorical activity, rhetorical culture, rhetorical competence.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дика Наталія Михайлівна
2. Dyka Nataliya Myhaylivna

Кваліфікація: к.пед.н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кучерук Оксана Анатоліївна
2. Kucheruk Oksana Anatoliyivna

Кваліфікація: д.пед.н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Подлевська Неля Володимирівна

2. Podlevska Nelya Vladimirovna

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бровко Олена Олександрівна

2. Brovko Olena Oleksandrivna

Кваліфікація: д.філол.н., 10.01.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Горошкіна Олена Миколаївна
2. Horoshkina Olena Mykolayivna

Кваліфікація: д.пед.н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Овсієнко Людмила Миколаївна
2. Ovsiyenko Ludmyla Mukolayivna

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Караман Станіслав Олександрович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Караман Станіслав Олександрович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.